

**UCHWAŁA NR XXXVI/225/2021
RADY GMINY W OBRAZOWIE**

z dnia 16 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny Gminy Obrazów na lata 2021-2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.), w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) Rada Gminy w Obrazowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny Gminy Obrazów na lata 2021-2023 w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obrazów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
GMINY OBRAZÓW
NA LATA 2021-2023**

Wstęp.....	2
I. Podstawy prawne opracowania programu	2
II. Diagnoza problemów społecznych rodzin w Gminie Obrazów.	3
1. Diagnoza problemów społecznych rodzin na podstawie danych instytucji.....	4
III. Odbiorcy Programu	12
IV. Realizatorzy programu - zasoby instytucjonalne i społeczne Gminy Obrazów w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną.....	13
V. Planowanie działań.....	13
1. Obszary priorytetowe gminy w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną.....	13
2. Cele strategiczne, operacyjne i zadania dla programu.	15
3. Źródła finansowania programu	19
VI. Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń.	19
1. Monitoring i ewaluacja programu	19
2. Sposób kontroli realizacji programu:	20

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Obrazów opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Aby system wspierania rodziny i dziecka przyniósł pożądane efekty i był zgodny z założonymi ustawowo kierunkami należy wypracować systemowe rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji dzieci i młodzieży, a także całych rodzin. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych polega na planowych działaniach mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania tych funkcji.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości

Niniejszy Program, opracowany przy wsparciu osób, które na co dzień pracują na rzecz dziecka i rodziny, ma za zadanie zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie, angażującego zasoby gminy.

I. Podstawy prawne opracowania programu

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, określa zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń oraz tryb ich udzielania. Definiuje cel pomocy społecznej, jako „umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.” (art. 2, pkt 1.)

Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem (art. 3, pkt 1,2).

Cel pomocy społecznej, rodzaje problemów i potrzeb, przewidziane zadania koncentrują się przede wszystkim na rodzinie. W ustawie o pomocy społecznej uwzględniono obszary

odnoszące się bezpośrednio do rodziny, koncentrując się na działaniach mających zapobiegać i łagodzić skutki różnego typu nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu.

Powiązany dokumentem jest ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, gdzie kompleksowo określone zostały zasady i formy wsparcia oparte na podmiotowości rodziny i dziecka. W ustawie czytamy wprost: „... dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (...)”. Ustawa ta nakłada na gminy obowiązek posiadania 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny (art. 176).

Podstawy prawne programu:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
6. Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
7. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II. Diagnoza problemów społecznych rodzin w Gminie Obrazów.

Diagnoza problemów społecznych dotyczących rodziny z terenu gminy Obrazów została przeprowadzona w następujący sposób:

przeanalizowano dane statystyczne dotyczące problemów rodzin (dane wtórne)

1. Diagnoza problemów społecznych rodzin na podstawie danych instytucji

Ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrazowie korzystają następujące typy rodzin.

Tabela 1. Typy rodzin korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej w latach 2017-2019. Źródło: dane OPS Obrazów.

Rodzaj rodziny	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
Rodziny z dziećmi	105	94	94
Rodziny niepełne	25	15	15
Rodziny emerytów i rencistów	47	38	38

Największym świadczeniobiorcą w ostatnich latach były rodziny z dziećmi. W 2018 roku odnotowano wzrost ogólnej liczby rodzin objętych pomocą natomiast latach 2019-2020 niewielki spadek osób i rodzin korzystających z pomocy. W 2018 roku pracą socjalną objęto 118 rodzin, w 2019 roku 102 rodziny, a w 2020 roku 102 rodziny.

Tabela 2. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2018-2020 Źródło: dane OPS Obrazów.

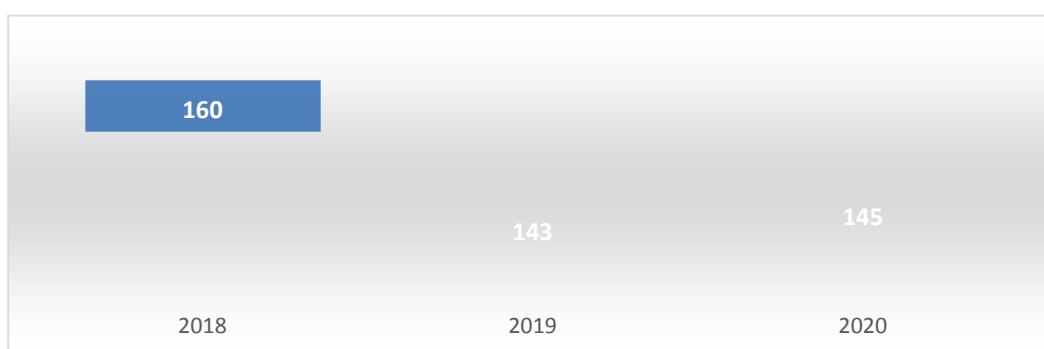
POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	2018	2019	2020
Ubóstwo	160	143	145
Sieroctwo	1	1	6
Bezdomność	4	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	35	28	32
W tym: Wielodzietność	31	27	30
Bezrobocie	80	75	73
Niepełnosprawność	77	79	73
Długotrwała lub ciężka choroba	106	97	85
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	19	15	13
Przemoc w rodzinie	1	1	0
Alkoholizm	15	16	12
Narkomania	0	0	0
Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	1
Zdarzenie losowe	2	0	1
Sytuacja kryzysowa	1	0	2
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2018-2020 okazały się: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie.

Ubóstwo

Głównym powodem trudnej sytuacji rodzin z Gminy Obrazów korzystających z pomocy społecznej są problemy wynikające z ubóstwa, które często wiąże się ze współwystępowaniem bezrobocia, chorób, dysfunkcyjnością rodzin, alkoholizmem.

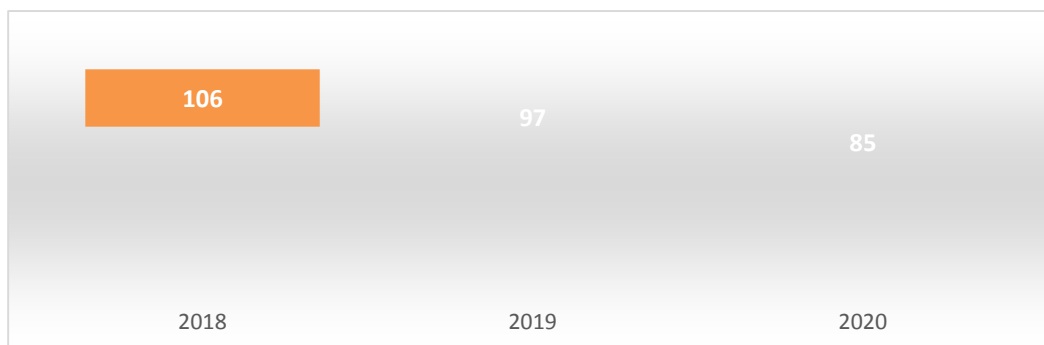
Wykres 1. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2018-2020 Źródło: dane OPS Obrazów.

Długotrwała lub ciężka choroba

Powodem trudnej sytuacji rodzin Gminy Obrazów korzystających z pomocy społecznej są także problemy wynikające z długotrwałej lub ciężkiej choroby. Systematycznie wzrasta ilość rodzin korzystających ze wsparcia z tego powodu. W roku 2020 zauważono nieznaczny spadek osób korzystających z pomocy z tego powodu.

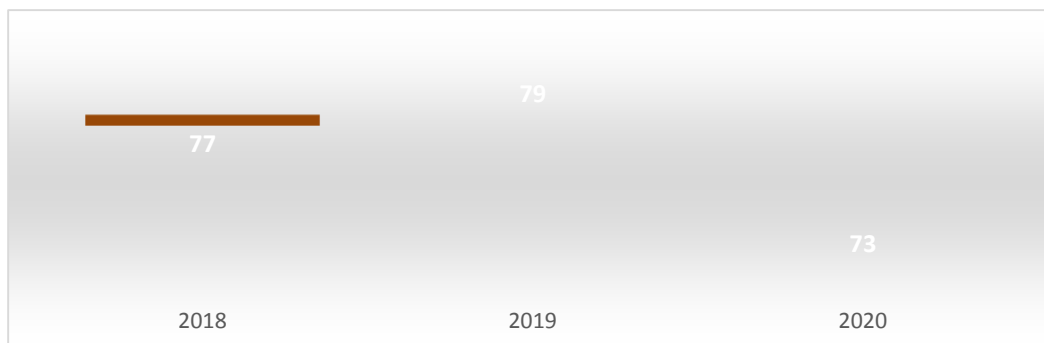
Wykres 2. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2018-2020. Źródło: dane OPS Obrazów.

Niepełnosprawność

Kolejnym ważnym problemem społecznym dotyczącym rodziny z Gminy jest niepełnosprawność, jednakże w latach 2018-2020 liczba świadczeniobiorców z tego tytułu rosła.

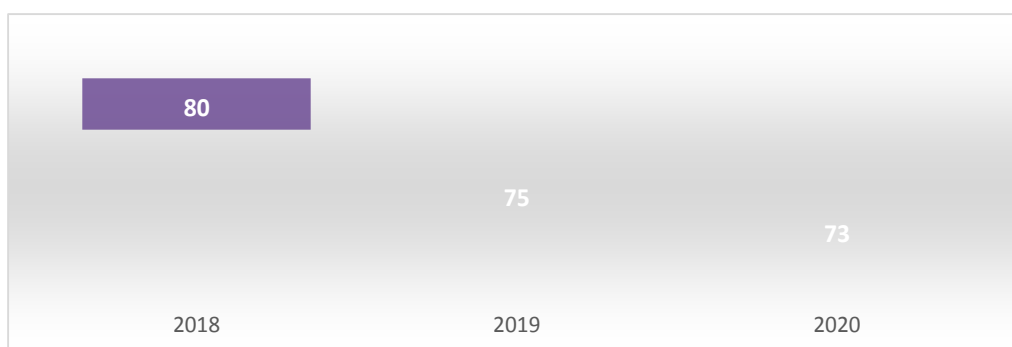
Wykres 3. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020 Źródło: OPS Obrazów.

Bezrobocie

Czwartym w kolejności pod względem liczby świadczeniobiorców problemem społecznym dotyczącym rodziny w Gminie jest bezrobocie. Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej z tego tytułu na przestrzeni ostatnich trzech lat systematycznie spada. Według danych PUP w Sandomierzu na koniec IV kwartału 2019 roku w Gminie Obrazów było zarejestrowanych 207 osób bezrobotnych, z czego: 50 to kobiety, 94 osoby długotrwale bezrobotne, 211 osób w wieku mobilnym (18-44 lata), a tylko 12 osób otrzymywało zasiłki. W roku 2020 stopa bezrobocia w Gminie Obrazów wyniosła 3,3%, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych 212 w tym 49,06% stanowiły kobiety, 50,94 % mężczyźni.

Wykres 4. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2018-2020. Źródło: dane OPS Obrazów.

Tendencję zniżkową potwierdzają także statystyki bezrobocia w powiecie i w województwie. W 2018 r. stopa bezrobocia dla powiatu sandomierskiego odnotowano stopę bezrobocia na poziomie 6,9% (dla województwa 8,3%) na koniec 2019 r. osiągnęła poziom 6,9% (w województwie 7,9%) a w 2020 r. osiągnęła poziom 7,3% (w województwie 8,5%).

Alkoholizm i inne uzależnienia

Częstym powodem udzielania pomocy rodzinom w Gminie Obrazów są problemy rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu. Nadużywanie alkoholu wpływa zarówno na stan zdrowia osoby uzależnionej, ale także powoduje występowanie przestępczości i przemocy.

Wykres 5. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2018-2020. Źródło: dane OPS Obrazów.

Liczba rodzin, które otrzymują wsparcie z uwagi na problemy alkoholowe w latach 2018-2020 utrzymuje się na podobnym poziomie.

W Gminie Obrazów problemy wynikające z nadużywania alkoholu stanowią przedmiot działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2018 roku odbyło się 12 posiedzeń Komisji. GKRPA na posiedzeniach rozpatrywała 11 wniosków o wszczęcie postępowania w stosunku do osoby nadużywającej spożywanie alkoholu. Komisja skierowała 1 wniosek do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i do Sądu celem zobowiązania uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego. Do Punktu Konsultacyjnego skierowano 23 osób w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i przeprowadzenia rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.

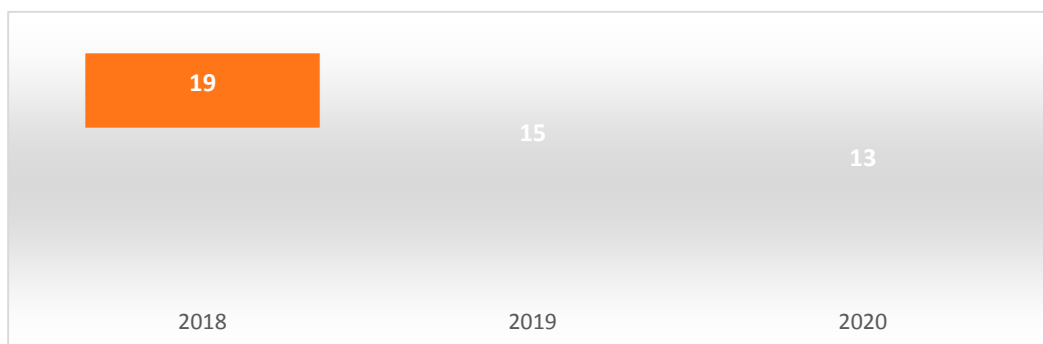
W 2019 roku odbyło się 9 posiedzeń Komisji. Komisja rozpatrywała 17 wniosków o wszczęcie postępowania w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu. GKRPA skierowała 10 wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i do Sądu celem zobowiązania uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego. Do Punktu

Konsultacyjnego skierowano 21 osób w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i przeprowadzenia rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego. W 2020 roku odbyło się 5 posiedzeń Komisji. Komisja skierowała 5 wniosków do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i do Sądu celem zobowiązania uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego. Do Punktu Konsultacyjnego skierowano 12 osób w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i przeprowadzenia rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Następnym powodem trudnej sytuacji życiowej rodzin – beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Obrazów, są problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Wykres 6. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2018-2020. Źródło: dane OPS Obrazów.

Rodziny wymagające wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w znacznie szerszym zakresie niż praca socjalna otrzymują wsparcie asystenta rodziny. W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest asystent rodziny, który w latach 2018-2020 pracował z 11 rodzinami. Ponadto w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (RPOWŚ 2014-2020). Oś Priorytetowa IX. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie realizuje projekt pt. „Świetlica środowiskowa w Obrazowie”.

Dzieci w wieku 7-16 lat zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym i ich rodziny z terenu gminy mogą skorzystać z :

Indywidualnego programu wsparcia,
pomocy w odrabianiu lekcji,
realizacji programu świetlicy,
zajęć z języka angielskiego,
zajęć z informatyki,
zajęć muzycznych,
zajęć kulinarnych,
spotkań z psychologiem,
wsparcia prawnika.

Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 17.00.

Dzieci przebywają w Świetlicy pod fachową opieką, wyspecjalizowanej kadry pedagogicznej. Zajęcia dodatkowe prowadzone są w sposób zindywidualizowany, odpowiednio dopasowany do potrzeb dziecka. Dzieci rozwijają swoje kompetencje podstawowe, ale także mają możliwość kuchennego eksperymentowania. Rodziny mają możliwość skorzystania z wsparcia prawnika w sprawach trudnych, wymagających interwencji prawnej, a także wsparcia psychologicznego. Projekt zakłada wsparcie 20 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym 10 dzieci w wieku 7-16 lat (5 dziewczynek, 5 chłopców), 10 rodziców/opiekunów dzieci/ członków rodzin dzieci (7 kobiet, 3 mężczyzn).

Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Rodzinną formą pieczy jest rodzina zastępcza, natomiast instytucjonalną są placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodzin i systemu pieczy zastępczej w zakresie zasad finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, samorząd gminy ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 3. Dane dotyczące liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Źródło: dane OPS Obrazów

	2018	2019	2020
Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej	0	0	1
Liczba dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej	4	4	5

Tabela 4. Dane dotyczące liczby dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Źródło: dane OPS Obrazów.

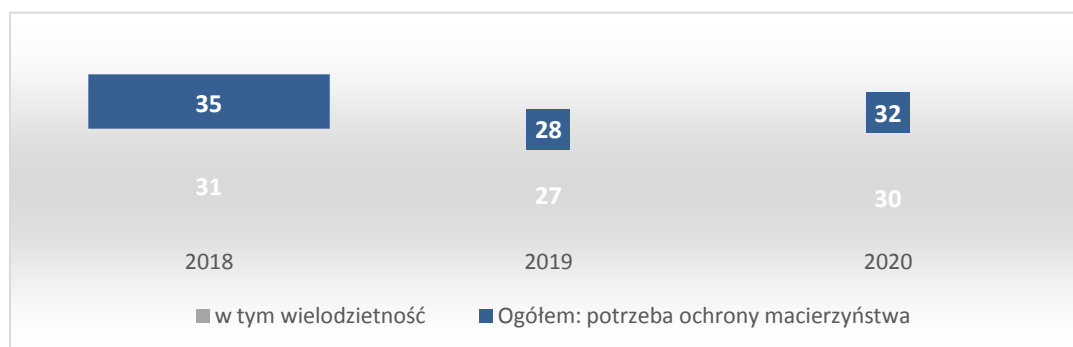
	2018	2019	2020
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	0
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	5	5	5

Na terenie Gminy Obrazów w roku 2019 był sprawowany nadzór kuratora w 11 sprawach opiekuńczych. Nadzór kuratora jest sprawowany na mocy postanowień Sądu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi lub udzieleniu pomocy w jej wykonywaniu jednemu lub obojgu rodziców.

Potrzeba ochrony macierzyństwa

Wśród rodzin, które w Gminie Obrazów otrzymują wsparcie z tytułu ochrony macierzyństwa dominują rodziny wielodzietne.

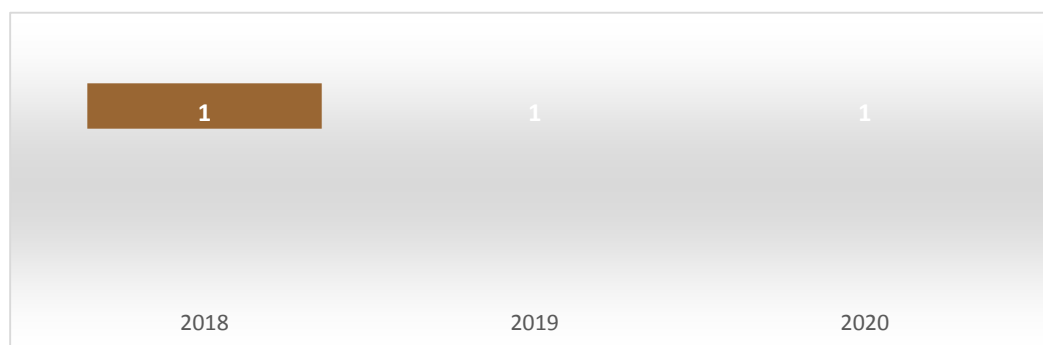
Wykres 7. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność w latach 2018-2020. Źródło: dane OPS Obrazów.

Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego

Wśród beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Obrazów znajdują się osoby, mające problemy wynikające z trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego, w latach 2018– 2020 jednostkowych przypadkach udzielono wsparcia osobom z tego tytułu.

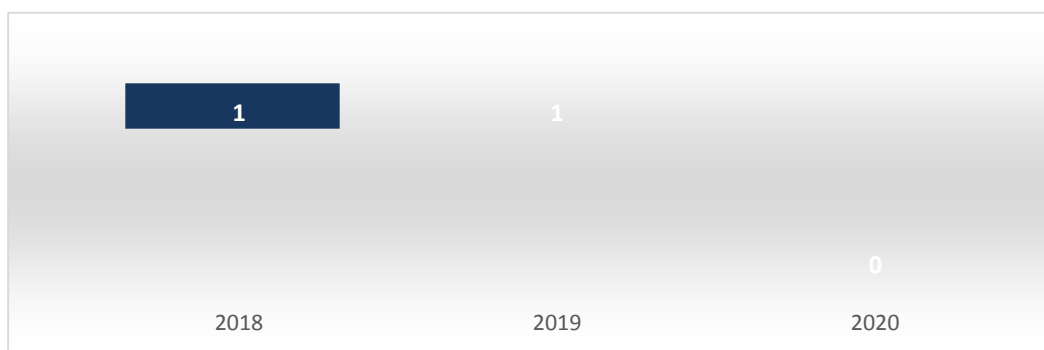
Wykres 8. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2018-2020. Źródło: dane OPS Obrazów.

Przemoc w rodzinie

W latach 2018-2020 co roku z powodu przemocy w rodzinie wsparcie otrzymywały rodziny zamieszkałe w Gminie Obrazów. Zostały one także objęte pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego. Pracownicy socjalni OPS na bieżąco monitorują sytuację w zagrożonych rodzinach.

Wykres 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2018-2020. Źródło: dane OPS Obrazów.

W 2018 roku ZI odbył 4 spotkania, pomocą objęto 23 rodziny, powołano 26 grup roboczych, wszczęto 15 procedur Niebieskiej Karty natomiast 6 kart kontynuowane było z lat ubiegłych. W 2019 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 15 Niebieskich Kart z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, natomiast 5 kart było kontynuowanych z lat ubiegłych. W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego w Obrazowie odbyły się: 4 spotkania całego Zespołu Interdyscyplinarnego, 24 posiedzeń grup roboczych, 23 rodziny zostały objęte pomocą zespołu. W 2020 roku do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 15 Niebieskich Kart z tego 14 z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu i 1 Karta założona przez pracownika socjalnego. Z lat ubiegłych kontynuowane było 8 Niebieskich Kart. W ramach działań podejmowanych przez ZI odbyło się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, 25 posiedzeń grup roboczych, 27 rodzin było objęte pomocą i wsparciem zespołu.

III. Odbiorcy Programu

1. Rodziny przeżywające trudności, w tym zwłaszcza w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny niezaradne życiowo, rodziny z problemem ubóstwa w tym obciążone bezrobociem, rodziny borykające się z problemem długotrwałej choroby, niepełnosprawnością, rodziny dotknięte przemocą, uzależnieniami, innymi problemami powodującymi wzrost ryzyka wykluczenia społecznego.
2. Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki i wsparcia, w tym szczególnie dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

IV. Realizatorzy programu – zasoby instytucjonalne i społeczne Gminy Obrazów w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną.

Realizatorami i współpracownikami przy realizacji Programu Wsparcia Rodziny Gminy Obrazów są:

- Urząd Gminy Obrazów,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Zespół Interdyscyplinarny,
 - Policja,
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu,
 - Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu,
 - placówki oświatowe gminne i powiatowe,
 - placówki kulturalne gminne i powiatowe,
 - świetlice,
 - placówki ochrony zdrowia działające na terenie gminy, powiatu i województwa,
 - organizacje pozarządowe,
 - Sąd Rejonowy w Sandomierzu,
 - kuratorzy,
 - instytucje doradcze i szkoleniowe,
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu,
- oraz inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji Programu.

V. Planowanie działań

1. Obszary priorytetowe gminy w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z zapisami w Ustawie, gmina ma obowiązek zapewnić wsparcie polegające w szczególności, na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;

6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;

7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Biorąc pod uwagę obszar merytoryczny, którego dotyczy program, można wyróżnić następujące obszary priorytetowe:

- dzieci i młodzież

- rodziny

Obszary te mają swoje odzwierciedlenie w celach ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Obrazów na lata 2016-2020, gdzie jako priorytetowe wyodrębniono cele strategiczne, które uznano za najważniejsze w realizacji wizji rozwoju gminy. Są to:

- Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju.
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego.
- Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej.
- Usprawnienie lokalnego systemu pomocy społecznej oraz rozwijanie partnerstwa z sektorem obywatelskim.

2. Cele strategiczne, operacyjne i zadania dla programu.

Cel strategiczny 1: Wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez zapewnienia rodzinom bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram wdrażania programu		
				2021	2022	2023
1.	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba rodzin: - objęta pomocą społeczną, - korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimen.	X	X	X
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba rodzin, dzieci i osób dorosłych korzystających z posiłków w programie i poza programem.	X	X	X
3.	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym oraz naukowym.	Gmina Obrazów Referat Oświatowy	Liczba osób, objętych wsparciem stypendialnym	X	X	X
4.	Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.	X	X	X
5.	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie Punkt Konsultacyjny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu	Liczba osób korzystających z poradnictwa. Liczba udzielonych porad. Liczba podmiotów udzielających wsparcia	X	X	X
6.	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem.	X	X	X
7.	Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników OPS.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba rodzin objętych wsparciem.	X	X	X

Cel strategiczny 2: Zapewnienie wszechstronnego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram wdrażania programu		
				2021	2022	2023
1.	Zapewnienie usługi asystenta rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	X	X	X
2.	Prowadzenie i rozwój placówki wsparcia dziennego.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego.	X	X	X
3.	Organizowanie oraz współfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.	Gmina Obrazów Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku. Liczba dzieci korzystających z wypoczynku.	X	X	X
	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku z programem profilaktycznym.	X	X	X
4.	Realizacja ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe Biblioteki Świetlice wiejskie	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	X	X	X
5.	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Ilość złożonych wniosków. Ilość wydanych Kart.	X	X	X
6.	Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny.	Urząd Gminy w Obrazowie Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie Placówki oświatowe	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	X	X	X

Cel strategiczny 3: Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodzin

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram wdrażania programu		
				2021	2022	2023
1.	Szkolenia dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie Placówki oświatowe	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniu.	X	X	X
	Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla asystenta rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba zorganizowanych szkoleń i superwizji.	X	X	X
3.	Zapewnienie dostępu do szkoleń dla pracowników placówki wsparcia dziennego	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniach	X	X	X
4.	Prowadzenie pracy socjalnej i monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach zagrożonych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice	Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną	X	X	X
5.	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe	Liczba udzielonych informacji	X	X	X
6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie Urząd Gminy w Obrazowie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu	Liczba instytucji i organizacji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.	X	X	X
7.	Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających dysfunkcjom społecznym.	Placówki oświatowe Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba programów i liczba dzieci objętych programami	X	X	X

Cel strategiczny 4: Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram wdrażania programu		
				2021	2022	2023
1.	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie	Liczba spotkań w zespole ds. ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	X	X	X
2.	Podjęcie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie Placówki opiekuńczo-wychowawcze Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych. Liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka	X	X	X
3.	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Urząd Gminy. Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu	Wysokość poniesionych nakładów finansowych. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	X	X	X

3. Źródła finansowania programu

Każdy podmiot będący realizatorem zadań w ramach Programu Wsparcia Rodziny planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszym Programie będą:

budżet Gminy Obrazów,
budżet Wojewody,
budżet Samorządu Województwa,
Fundusz Pracy,
środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
inne środki.

Źródła finansowania zadań realizowanych przez Gminę Obrazów i jej jednostki na 2021 rok określone są w uchwale budżetowej na rok 2021:

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej do wysokości 50 % wydatków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku środków pochodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70 % wydatków.

Wydatki poniesione na realizację zadań w 2020 roku będą podstawą do określenia rzeczywistych kosztów i zaplanowania budżetu na lata 2021 – 2023.

VI. Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń.

1. Monitoring i ewaluacja programu

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie. Program jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących określone zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych

działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

2. Sposób kontroli realizacji programu:

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy Obrazów składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie przez OPS sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

UZASADNIENIE

do Uchwały Rady Gminy w Obrazowie Nr XXXVI/225/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny Gminy Obrazów na lata 2021-2023.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Natomiast art. 179 ust. 2 wskazuje, że programy uchwalane są przez Radę Gminy, z uwzględnieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.